

VENE KEELE AINEKAVA

põhikooli 4.klassile

1. Õpieesmärgid.

4. klassis vene keele õpetusega taotletakse, et õpilane:

- mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust;
- teadvustab vene keelt kui kogukondliku kultuuri kandjat ja suhtluse vahendit;
- omandab vene keele erinevate lugemisstrateegiatega alused;
- arendab keeleoskust kui eneseväljendus- ja suhtlusvahendit, arvestades väljakujunenud keelenorme, suhtlusolukorda ja -eesmärki;
- õpib asjakohaselt kasutama erinevaid suhtluskanaleid, arendab oskust leida, kriitiliselt hinnata ning sihipäraselt kasutada meedias ja internetis pakutavat teavet;
- kuulab ja loeb eri liiki tekste eesmärgistatult eri keskkondades;
- arendab kriitilist mõtlemist, oskust oma arvamusi põhjendada ning suuliste ja kirjalike tekstide alusel iseseisvalt järeldusi teha;
- kasutab sõnastikke (sh elektroonilisi), teatmeteoseid ning internetiallikaid, et täiendada oma vene keele teadmisi.

2. Õpitulemused

4. klassi õpilane

- 1) järgib tänapäeva vene kirjakeele ja kõneetikeeti norme;
- 2) esitab oma mõtteid teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt suuliselt;
- 3) väljendab oma mõtteid teemale ja suhtlusolukorrale vastavalt kirjalikult;
- 4) valib juhendamise abil eesmärgile ja olukorrale vastava suhtluskanali ja -viisi;
- 5) kirjutab õigesti õpitud ortogrammidega sõnu ja kirjavahe märgistab õigesti õpitud punktogrammidega lauseid;
- 6) kirjeldab vene keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ning põhilisi käänd- ja pöörsõna vorme;
- 7) leiab teavet erinevatest kirjalikest allikatest ning kasutab leitud informatsiooni enda tekstides;

- 8) väljendab loetu põhjal enda seisukohti ja väärtushoiakuid;
- 9) valib lapsevanema ja õpetajate abiga ja loeb sobivaid tervikteoseid nii eesti kui ka maailma lastekirjandusest;
- 10) teeb loetust kokkuvõtte ning annab lugemissoovitusi kaaslastele;
- 11) loeb mõtestatult, nimetab teksti teema ja sõnastab lühidalt peamõtte;
- 12) sõnastab teksti kohta küsimusi ja avaldab arvamust;
- 13) jutustab ja kirjutab loetust, nähtust ning kuuldust, suhtleb kaaslasega ja rühmas;
- 14) lahendab lihtsamaid probleemülesandeid paaris- ja rühmatöös;
- 15) loeb ja mõistab eakohaseid õpi- ja elutarbelisi ning huvivaldkondade tekste;
- 16) tunneb teabekeskondi ning visuaalseid ja tekstilisi infoallikaid;
- 17) kavandab oma tekstide kirjutamist, täiendab ja muudab oma teksti, loeb kirjutatu üle ja teeb parandusi, vormistab korrektse töö nii käsikirjas kui ka arvutis;
- 18) esineb suuliselt, võtab sõna;
- 19) rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloomes ja -analüüsis;
- 20) kasutab õigekirja kontrollimiseks ja tähenduste leidmiseks trükija digisõnastikke.

3. Õppesisu - 140 tundi.

3.1 Kirjakeele mõiste. - 2 tundi.

- Keelenormi mõiste ja variatiivsus.
- Kõnekultuur.
- Vene keele trüki- ja veebisõnastikud.

3.2 Foneetika. Graafika. Ortoeepia - 13 tundi.

- Vene graafika printsiibid: foneemipõhine ja silbipõhine. Häälikumutused kõnes
- Kaashäälivate helitüüpide ja heliliseks muutumine.
- Foneetiline transkriptsioon.
- Vene keele hääldusnormid.

3.3 Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus - 12 tundi.

- Täis- ja kaashäälivate vaheldumine sõna juurmorfeemis.
- Põhilised sõnamoodustusviisid: prefiksiline, sufiksiline, prefiksilis-sufiksiline, sufiksita, sõnade liitmine.

- Vene keele sõnamoodustussõnastikud.

3.4 Leksikoloogia ja fraseoloogia - 12 tundi.

- Sünonüümid. Antonüümid. Homonüümid. Oma- ja laensõnad. Vananenud sõnad ja neologismid.
- Raamatu- ja kõnekeele leksika. Üldkasutatav leksika ja piiratud kasutusega leksika (murdesõnad, professionalismid, žargonismid). Vene keele leksikaalsed ja stilistilised normid: sõna kasutamine kooskõlas sõna tähenduse ja stiilivärvinguga.
- Fraseoloogia kui leksikoloogia osa
- Vanasõnad, kõnekäänud, lentsõnad.
- Seletussõnastikud. Võõrsõnade, neologismide, sünonüümide, antonüümide sõnastikud.
- Fraseologismide sõnastikud. *On-line*-sõnastikud, entsüklopeediad.

3.5 Morfoloogia ja sõnamoodustus. - 40 tundi.

- Sõna grammatiline tähendus. Sõnaliikide süsteem vene keeles.
- Sõnaliikide üldiseloomustus. Iseseisvate ja abisõnade liigid.
- **Nimisõna.** Mees- ja naissoost isikuid tähistavad nimisõnad. Käänduvad, ebareeglipäraselt käänduvad ning käändumatud nimisõnad. Käänevormideta nimisõnade sugu ja arv. Nimisõna süntaktilised funktsioonid. Nimisõnade kõnes kasutamise normid.
- **Omadussõna.** Omadussõnade täis- ja lühivormid. Omadussõna süntaktilised funktsioonid. Omadussõnade kõnes kasutamise normid.
- **Asesõna.** Asesõnade käänamine. Asesõna süntaktilised funktsioonid. Asesõnad kui lausete sidususe vahend.
- **Tegusõna.** Tegusõnade pööramine. Tegusõnade süntaktilised funktsioonid. Tegusõna kõnes kasutamise normid.
- **Määrsõna.** Määrsõnade liigid. Määrsõna süntaktilised funktsioonid.

3.6 Süntaks - 10 tundi.

- **Sõnaühend.**
- **Lause.** Lause kui süntaksi põhiühik ja kui minimaalne kommunikatiivne ühik.
- Kokkuvõtvad sõnad koondlauses.
- Kiilsõna mõiste. Üte.Otsekõne.

3.7 Sõnavara kasutamine erinevates tekstides - 4 tundi.

- Leksikaalsed sidususvahendid.

3.8 Ortograafia ja interpunktsioon - 17 tundi.

- **Ortograafia.** Täis- ja kaashäälikute õigekiri sõna lihttüves. Täis- ja kaashäälikute õigekiri eesliidetes. Sufiksrite õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Sõnalõppude õigekiri eri sõnaliikidesse kuuluvates sõnades. Määrsõnade õigekiri. Eessõnade, sidesõnade ja rõhumäärsõnade õigekiri.
- **Interpunktsioon.** Kirjavahemärkide süsteem vene keeles. Vahemärkide funktsioonid. Vahemärgid koondlausetes ning lausetes sõnadega, mis ei ole grammatiliselt lauseliikmetega seotud. Vahemärgid otsekõnega lausetes.

3.9 Sõnavara ja suulise kõne arendamine. Tekst. Kirjandus - 30 tundi.

- Kirjandusteoste eri tüübid ja žanrid on esindatud õppekirjanduse tekstidena ning vaba lugemise tekstidena, mis valitakse vene, eesti ja välisautorite teoste seast järgmisi teemasid silmas pidades.
- Kirjandusliku lugemise temaatika 4. klassis:
 - Looduse imeline maailm. Kuidas oled elanud, mu eakaaslane?
 - Fantaseerime, unistame. Sõprusest, ustavusest, armastusest.
 - Imedemaailm kirjanduses: rahva- ja autorimuinasjutud.

4. Hindamine

4.1 Õppeaasta jooksul rakendatakse viiepallisüsteemi.

Kasutatakse

- jooksvat hindamist;
- kokkuvõtva kontrolltöö hindamist;
- kokkuvõtvat hindamist (õppeveerandi-, aastahinne)

4.2. Õppeaasta jooksul hinnatakse jooksvalt viiepallisüsteemis

- testimine
- kirjalikud ja suulised vastused
- praktilised tööd
- iseseisvad tööd
- diktaat
- kirjand
- esikus

Hindamiskriteeriumid

Teemad/ Tase	1. Kirjakeele mõiste. 2 tundi 2. Graafika. Foneetika. Ortoeepia. 13 tundi.
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab kontrollida ja kirjutada sõnu õpitud õigekirjareeglite järgi. 2. Teab reegleid ja mõisteid, kasutab neid kirjapraktikas, toob reegli või mõiste kohta oma näiteid. 3. On võimalikud üksikud vead. 4. Oskab sõna häälikulistäheliselt analüüsida.
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suudab kontrollida ja kirjutada sõnu õpitud õigekirjareeglite järgi, teeb väikeseid vigu. 2. Teab reegleid ja mõisteid, kasutab neid kirjapraktikas. 3. Teeb väikeseid vigu sõnade häälikulistähelise analüüsi tegemisel.
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. On tutvunud reeglite ja mõistetega, õpetaja abiga kasutab neid kirjapraktikas. 2. Teeb vigu õpitud õigekirjareeglite järgi sõnade kirjutamisel. 3. Materjali esitus ei ole täielik ning õpilane teeb ebatäpsusvigu mõistete esitamisel ja reeglite sõnastamisel.
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilase teadmised ja oskused on ebapiisavad. Teeb ränki vigu. Reeglid ja mõisted on halvasti omandatud.
Teemad/ Tase	3. Leksikoloogia ja fraseoloogia. 12 tundi.
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rikas sõnavara. Tööd on sõnavara poolest rikkad ning sõnakasutus on täpne. 2. On omandatud reeglid ja mõisted, oskab neid iseseisvalt kirjapraktikas ja keeleanalüüsi tegemisel kasutada, oskab tuua oma näiteid reegli või mõiste kohta.
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suur sõnavara. Kõne leksika ja grammatika on piisavalt mitmekesine. 2. Teeb väikeseid vigu. 3. Teab reegleid ja mõisteid, kasutab neid kirjapraktikas ja keeleanalüüsi tegemisel.
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sõnavara on piisav. Süntaktilised konstruktsioonid on ühetaolised, esineb väär sõnakasutus. 2. Reeglid ja mõisted ei ole piisavalt omandatud. Vajab õpetaja abi. Teeb vigu. 3. Materjali esitus ei ole täielik ning õpilane teeb ebatäpsusvigu mõistete esitamisel

	ja reeglite sõnastamisel.
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilase teadmised ja oskused on ebapiisavad. Sõnavara on vaene. 2. Pidevalt vajab õpetaja abi. 3. Teeb ränki vigu mõistete esitamisel ja reeglite sõnastamisel.
Teemad/ Tase	4. Morfeemika (sõna koostis) ja sõnamoodustus. 12 tundi.
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab kontrollida ja kirjutada sõnu õpitud õigekirjareeglite järgi. 2. Teab reegleid ja mõisteid, kasutab neid kirjapraktikas, toob reegli või mõiste kohta oma näiteid. 3. Ei tee vigu sõna morfeemide määramisel.
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suudab kontrollida ja kirjutada sõnu õpitud õigekirjareeglite järgi, teeb väikeseid vigu. 2. Teab reegleid ja mõisteid, kasutab neid kirjapraktikas. 3. Teeb väikeseid vigu sõna morfeemide määramisel.
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. On tutvunud reeglite ja mõistetega, õpetaja abiga kasutab neid kirjapraktikas. 2. Teeb vigu õpitud õigekirjareeglite järgi sõnade kirjutamisel. 3. Materjali esitus ei ole täielik ning õpilane teeb ebatäpsusvigu mõistete esitamisel ja reeglite sõnastamisel. 4. Teeb vigu sõna morfeemide määramisel.
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilase teadmised ja oskused on ebapiisavad. 2. Teeb ränki vigu. 3. Reeglid ja mõisted on halvasti omandatud.
Teemad/ Tase	5. Morfoloogia. 40 tundi.
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab eristada sõnaliike. 2. On omandanud reeglid ja mõisted, oskab neid iseseisvalt kirjapraktikas ja keeleanalüüsi tegemisel kasutada, oskab tuua reegli või mõiste kohta oma näiteid. 3. On võimalikud üksikud vead.
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suudab eristada sõnaliike. 2. Teab reegleid ja mõisteid, oskab neid kirjapraktikas ja keeleanalüüsi tegemisel, suudab tuua reegli või mõiste kohta oma näiteid kasutada. 3. Teeb väikeseid vigu.
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. On tutvunud reeglitega, õpetaja abiga kasutab neid kirjapraktikas. Teeb vigu. 2. Materjali esitus ei ole täielik ning õpilane teeb ebatäpsusvigu mõistete esitamisel ja reeglite sõnastamisel. 3. Ei oska põhjendada oma arvamust piisavalt sügavalt ja tõestatult ning tuua oma näiteid.
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilase teadmised ja oskused on ebapiisavad. 2. Õpilane ei tea suuremat osa õpitava materjali vastavast peatükist, teeb ränki vigu mõistete ja reeglite sõnastamisel, mis moonutavad nende mõtet, esitab materjali korratult ja ebakindlalt.
Teemad/ Tase	6. Süntaks. 10 tundi.

5	<ol style="list-style-type: none">1. Oskab leida lausetes sõnaühendeid. Oskab sõnaühendeid veatult välja kirjutada, nende liiki, põhisõna ja laiendit määrata.2. Oskab kirjalikult õigesti vormistada lihtlauset, kasutades õiget punktuatsiooni.3. Oskab leida lauses pea- ja kõrval liikmeid vigu tegemata.4. Oskab leida homogeenseid lauseliikmeid.5. On omandatud reeglid ja mõisted, oskab neid iseseisvalt kirjapraktikas või keeleanalüüsi tegemisel kasutada, oskab tuua reegli või mõiste kohta oma näiteid.
----------	--

4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suudab leida lausetes sõnaühendeid. 2. Teeb väikeseid vigu lihtluse vormistamisel, lause analüüsimisel. 3. Teab reegleid ja mõisteid, oskab neid kirjapraktikas ja keeleanalüüsi tegemisel kasutada, suudab tuua reegli või mõiste kohta oma näiteid.
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. On tutvunud reeglite ja mõistetega, mõningase õpetaja abiga kasutab neid kirjapraktikas. 2. Teeb vigu lause analüüsimisel, sõnaühendite leidmisel. Reeglid ja mõisted ei ole piisavalt omandatud.
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilase teadmised ja oskused on ebapiisavad. 2. On raskusi lause analüüsimisega, lauses sõnaühendite leidmisega. 3. Vajab pidevalt õpetaja abi. 4. Õpilane ei tea suuremat osa õpitava materjali vastavast peatükist, teeb ränki vigu mõistete ja reeglite sõnastamisel, mis moonutavad nende mõtet, esitab materjali korratult ja ebakindlalt.
Teemad/ Tase	7. Tekst 4 tundi. Kirjandus - 30 tundi.
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. On omastatud teadmised tekstist. 2. Oskab määrata tekstitüüpe. Rikas sõnavara. 3. Tööd on sõnavara poolest rikkad ning sõnakasutus on täpne.
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suur sõnavara. Kõne leksika ja grammatika on piisavalt mitmekesine.
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sõnavara on piisav. 2. Süntaktilised konstruktsioonid on ühetaolised, esineb väär sõnakasutus.
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilase teadmised ja oskused on ebapiisavad. Sõnavara on vaene. 2. Esineb raskusi tekstitüübi määramisel. 3. Pidevalt vajab õpetaja abi.
Teemad/ Tase	8. Ortograafia ja interpunktsioon. 17 tundi.
5	<ol style="list-style-type: none"> 1. Oskab kontrollida ja kirjutada sõnu õpitud õigekirjareeglite järgi. 2. Teab reegleid ja mõisteid, kasutab neid kirjapraktikas, toob reegli või mõiste kohta oma näiteid. 3. Oskab kirjalikult õigesti vormistada lihtlauset ja homogeenseid lauseliikmeid, kasutades õiget punktuatsiooni.
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. Suudab kontrollida ja kirjutada sõnu õpitud õigekirjareeglite järgi, teeb väikeseid vigu. 2. Teab reegleid ja mõisteid, kasutab neid kirjapraktikas ja keeleanalüüsi tegemisel. 3. Teeb väikeseid vigu lihtlause ja homogeensete lauseliikmete vormistamisel.
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. On tutvunud reeglite ja mõistetega, mõningase õpetaja abiga kasutab neid kirjapraktikas. 2. Teeb vigu õpitud õigekirjareeglite järgi sõnade kirjutamisel 3. Teeb vigu lihtlause ja homogeensete lauseliikmete kirjalikul vormistamisel.
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilase teadmised ja oskused on ebapiisavad. 2. Teeb ränki vigu. Reeglid ja mõisted on halvasti omandatud. 3. On raskusi lihtlause ja homogeensete lauseliikmete kirjalikul vormistamisel. Pidevalt vajab õpetaja abi.

5. Kirjandus

- Vene keel. Tallinn. Koolibri
- Vene keele seletussõnastik. Vene keele antonüümide sõnastik. Vene keele sünonüümide sõnastik.

6. Õppevahendid:

- Vihikud
- Õpikud, töövihikud
- Sõnastikud
- <http://www.oppekava.ee/>
- <https://www.opiq.ee/>